

HARDANGERVIDDA VILLREINUTVAL

Nore, 30.03.2025

Anbefaling villreinkvote, jakttid og tiltak Hardangervidda 2025

Villreinutvalet sender med dette anbefaling til villreinnemnda om fastsetting av villreinkvote, jakttid og tiltak for Hardangervidda høsten 2025.

Kvoteanbefalingen er utarbeidet innenfor rammene av godkjent bestandsplan, ny bestandsvurdering og mottatte signaler fra villreinnemnda og Regjeringen mht. fokus på uttak av voksen bukk. Villreinutvalet forventer at kalvetilveksten i 2025 vil bli lavere enn eller opp mot nedre nivå for vedtatt bestandsmål. Det vurderes å være mulig med et lite uttak av kalv og simler, samtidig som bestandsmålet vil nåes i 2026.

Det anbefales følgende kvote, korttyper og tiltak:

- *Total kvote på 3.000 dyr.*
- *Kvoten tildeles med følgende korttyper; 2.500 stk. «voksen bukk 2,5 år og eldre», 250 stk. «kalv» og 250 stk. «valgfritt dyr».*
- *Alle vald henstilles til å prioritere korttypene «kalv» og «valgfritt dyr» til ungdom og førstegangsjegere.*
- *Alle jegere henstilles til å forsøke å felle små kalver og små simler.*
- *Jakttid fra og med 20. august til og med 21. september.*
- *Dyreposisjoner gjøres tilgjengelig med 3 dagers forsinkelse.*
- *Videreføre ordningen der det dispenseres fra kravet om skriftlige fellesjaktavtaler, jf. hjorteviltforskriften § 31.*
- *Videreføre fungerende fredningssoner og vurder nye fredningssoner i andre områder.*

Det forutsettes at jegerne leverer cwd-prøve (hjerne og lymfeknuter) fra alle felte dyr eldre enn kalv, samt registrerer alle opplysninger om felte dyr på www.hjorteviltregisteret.no eller appen settogskutt.

Bestandsstørrelse

I forbindelse med kvoteforslag for 2023 gjorde villreinutvalet en bestandsvurdering og konkluderte med følgende: «Det vurderes pr. i dag som riktig å ta utgangspunkt i en bestandsstørrelse i overkant av 3.500 og maks 4.000 dyr. Dette medfører en forventet kalvetilvekst i 2023 på 1.000 – 1.200 kalv. Dette er vesentlig mindre enn ønsket bestandsmål på 1.400 – 1.700 kalv. Med antatt bestandsstørrelse medfører dette i underkant av 900 bukk 2,5 år og eldre ved jaktstart.»

Ved fastsetting av kvote for 2024 ble det foretatt en ny bestandsvurdering. Det ble da vurdert som riktig å ta utgangspunkt i en bestandsstørrelse på 3.500(+) dyr før kalving, en kalvetilvekst på 1.000 kalv og ca. 900 stk. bukk 2,5 år og eldre ved jaktstart høsten 2024. Dette innebar en liten justering av vurderingen fra 2023, som ble vurdert å være noe optimistisk.

Med kun uttak av voksen bukk i 2023 og 2024 må det forventes en bestandsvekst og en økning i antall kalv i 2025. Dokumentert og antatt kalvetilvekst de to siste årene er imidlertid relativt lav og dødelighet hos kalv det første leveåret, samt generell dødelighet forventes fortsatt å være høy. Dette gjør at forventet samlet netto bestandsvekt er på under 1.000 dyr disse to årene. *Med utgangspunkt i bestandsvurderingen fra 2024 og siste års netto tilvekst tilsier dette en bestand på 4.000 (+) før kalving 2025.*

Antall fotograferte SU og kalv de to siste år samsvarer godt med fotograferingen av kjente flokker i mars 2023. Det ble da dokumentert i 3.400 dyr.

Bestandsvurdering Veterinærinstituttet

Veterinærinstituttet benytter en bestandsmodell utviklet av NINA for beregning av bestandsstørrelse og bestandssammensetting. Dette i forbindelse med ulike beregninger knyttet til cwd-forekomst mm. I et notat fra Veterinærinstituttet av 25.11.2024 estimerer de at bestanden var 7.000 dyr før jakt 2024. Dette er et svært stort avvik fra villreinutvalets antatte bestandsstørrelse på 4.500(+) dyr før jakt 2024.

Villreinutvalet har ikke kjennskap til bestandsmodellen eller det datagrunnlag som der benyttes. Avviket mellom bestandsvurderingen villreinnemnd og utval har lagt til grunn ved kvotefastsetting og Veterinærinstituttets siste bestandsvurdering er godt kjent for Veterinærinstituttet, Miljødirektoratet, Mattilsynet, NINA m.fl. Ingen har imidlertid kommentert avviket per i dag, så noen forklaring på avviket er ikke kjent for utvalet.

I de påfølgende år etter fredningen i 2004 (bestand på 4.000 – 4.500 dyr) var målet å øke bestandsstørrelsen og årlig kalvetilvekst. Erfaringen var imidlertid at bestandsveksten gikk saktere enn forventet. Dette som følge av lavere årlig kalvetilvekst og høyere dødelighet, enn antatt ut tidligere erfaring ved større bestand og annen arealbruk. Erfaringen fra gjennomførte kalvetellinger de siste 25 år tilsier at de ofte gir et godt bilde av forekomsten av simler, ungdyr og kalv. Dette betyr at når flere kalvetellinger over tid, sammen med andre tellinger peker i samme retning, så er det trolig nær sannheten. Disse erfaringer bør vektlegges i vurdering av bestandsstørrelsen. En bestandsstørrelse på 7.000 dyr før jakt 2024 vurderes å være helt usannsynlig og resultatet fra bestandsmodellen vektlegges ikke.

Tallgrunnlaget

Villreinutvalet har i 2024 oppdaget at det for enkelte år er avvik mellom oppgitte tall i rapportene fra kalvetellingene og det som er registrert i hjorteviltregisteret. Dette er drøftet med Roy Andersen (tidligere NINA, nå NVS) og hjorteviltregisteret vil bli korrigert. Villreinutvalet benytter ikke tall fra hjorteviltregisteret, men har egen statistikk over telleresultat. Derimot må en anta at andre aktører benytter tall fra hjorteviltregisteret, så det er viktig at dette er riktig.

Kalvetilvekst

Ved kalvetellingen i 2024 ble det fotografert 3.956 dyr. Av disse var det 1.073 kalv, 2.396 su og 486 voksen bukk. Det var relativt gode forhold under tellingen og trolig ble alle gps-merkede simler funnet. Tallmessig samsvarer dette med kalvetellingen i 2023. Kalveandelen ble i 2024 44,8 k/100su, noe som er et godt resultat sammenliknet med de to foregående år. I 2023 ble det kun funnet 38,7 k/100su. Dette viser trolig ytterpunktene av hva som kan forventes i 2025.

Forventet bestandsvekst, kombinert med to år uten uttak av simler, gjør at antall produktive simler bør ha økt. Strukturtellingene viser imidlertid ingen stor endring i andel simler. Kalvene fra årsklassene 2023 og 2024 forventes ikke å bidra i årets kalveproduksjon. Derimot vil 2022-årsklassen som var relativt god (1.500 fotograferte kalver og 527 kalv felt),

forventes å bidra positivt til kalvetilveksten (+ 250 / 300 kalv?) Det kan derfor forventes en kalvetilvekst nær bestandsmålet (1.400 – 1.700 kalv) i 2025.

Tabell: Fotograferte kalv og SU ved kalvetelling og uttak av voksen simle 7 dyr i jakta.

År	Kalvetelling			Uttak simle jakt	Totalt uttak jakt
	Kalv	SU	Kalv/100su		
2019	2103	4551	46	33	1359*
2020	1883	4242	44	492	1411
2021	1932	4485	43	855	1974
2022	1500	3612	42	847	1961
2023	852	2202	39	14	416
2024	1073	2396	45	3	403

- Inkl. fallvilt – fotråte.

Dagens bestandsstørrelse vurderes å være relativt lik med situasjonen i 2003 og 2004, når det i praksis var fredning og to år uten uttak av simler. På kalvetellingene disse to årene ble det funnet hhv. 1.033 og 1.316 kalver, samt hhv. 1.724 og 2.916 simler/ungdyr. To år med «fredning» ga ingen eksplosiv økning i hverken kalvetilvekst eller bestandsstørrelse. Det forventes heller ikke i dagens situasjon.

Bukkeandel

Ved strukturtelling gjennomført etter jakt 2024 ble det funnet 7,9% bukk 3,5 år og eldre, 6,5% bukk 2,5 år og 6,0% bukk 1,5 år. Åringene vil være voksen bukk ved jaktstart 2025. Med en bestand på ca. 4.000(+) dyr før kalving (dvs. voksne dyr ved jaktstart) tilsier dette ca. 800 - 900 bukk 2,5 år og eldre ved jaktstart 2025. Dette er tilnærmet samme situasjon som i 2024.

Bestandsvurdering

Ved fastsetting av kvote for 2025 anbefales det å ta utgangspunkt i en bestandsstørrelse på 4.000(+) dyr før kalving, en kalvetilvekst på opp mot 1.400 kalv og 900 stk. bukk 2,5 år og eldre ved jaktstart.

Bestandsmål

I gjeldende bestandsplan for perioden 2023 – 2025, som er godkjent av villreinnemnda, er det vedtatt følgende bestandsmål:

- Hovedmålet for bestanden er en årlig tilvekst på 1.500 kalv, innenfor intervallet 1.400 og 1.700 kalv. Med tilvekst menes antall kalv ved jaktstart, dvs. målt ved kalvetelling i juli.
- Andel voksen bukk 2,5 år og eldre i bestanden skal være mindre enn 15 % etter jakt. Gjennomsnittsalder på voksen bukk skal holdes så lav som mulig.

Ved godkjenning av bestandsplanen har nemnda gitt følgende innspill til kvoter og tiltak:

- Villreinnemnda føreset at det ved kvotefastsetjing og ordningar / tiltak i samband med jakta må leggjast opp til maksimalt uttak av bukk, og med spesiell fokus på uttak av gamal bukk.
- Det må understrekast at ein må ha svært god oppslutning om jakta frå jegrar og rettigheitshavarar for å nå måla, og god informasjon og motivasjon for å nå måla må prioriterast.
- Det må vera tilnærma 100% oppslutning om prøvetaking av hjerne og lymfeknutar.»

Rammer for kvoteforslag

Kvoteforslaget fastsettes innenfor rammene av vedtatte bestandsmål og ny bestandsvurdering. Villreinutvalets vurdering av bestandsmål relatert til håndtering av skrantesyke, fremkommer av bestandsplanen. Vedrørende virkemiddelbruk er det vektlagt signaler fra villreinnemnda, samt Regjeringen i pressemelding 08.12.2022, der de skriver følgende:

- «Det er enighet om at uttak av bukker er sentralt for å få best mulig kontroll over sykdommen på Hardangervidda.»
- «For å nå dette målet, er det sentralt å beholde ordinær jakt som den viktigste uttaksformen.»
- «Uttak gjennom intensiv ordinær jakt er det som best sikrer en bærekraftig og langsiktig forvaltning av villreinbestanden».
- «Vi vil sammen med lokal forvaltning vurdere andre tiltak (enn statlig uttak, utvalets kommentar) som reduserer andelen bukk og risikerer risikoen for smittespredning i tilknytning til jakt.»

Hva Regjeringen mener med eller hvordan de har tenkt å følge opp siste punkt ovenfor er villreinutvalet ikke kjent med per i dag. Det har etter 08.12.2022 ikke vært noen form for kommunikasjon mellom villreinutvalet og øvrige myndigheter når det gjelder skrantesyke. Villreinutvalet anbefaler en kvote som vektlegger uttak av voksen bukk og at mål om kalvetilvekst skal forsøkes nådd. Det anbefales å begrense virkemiddelbruk som kan tenkes å medføre unødvendig forstyrrelse og kostnad for dyra. Dette i tråd med signaler fra flertallet av rettighetshavere og fjellstyrer ifm. utarbeidelse av bestandsplan og høring på kvoteforslaget i 2023 og 2024.

Høring kvoteforslag

Forslag til kvote og tiltak, tilsvarende endelig anbefaling, har vært ute på høring hos valda. Et klart flertallet representert ved 70,3% av arealet som svarte på høringen, støttet kvoteforslaget. Et lite mindretall (6 vald som representerte 2,3% av arealet svart) ønsket en lavere kvote, fra fredning til 2.500 dyr. De øvrige som ikke støttet kvoteforslaget ønsket en annen fordeling av eller andre typer kort (ett vald ønsket kvote på 4.000). Da i hovedsak flere kort av typen fritt dyr eller simle/ungdyr. Flertallet av de som ikke støttet tilgang til dyreposisjoner med tre dager forsinkelse, ønsket ingen tilgang til dette.

Antall vald svart på høringen	35	
Areal svart på høringen	4216984	51,0 % av villreinområdet
Antall vald enige i kvoteforslag	25	
Areal enig i kvoteforslag	2964991	70,3 % av arealet som har svart
Antall vald uenig i kvoteforslaget	10	
Areal vald uenig i kvoteforslaget	1251993	29,7 % av arealet som har svart
Antall ønsker vald lavere kvote	6	
Areal vald ønsker lavere kvote	218021	2,6 % av arealet som har svart
Antall enig i jaktstart 20/8	32	av 32 svart
Antall enig i jaktslutt 21/9	31	av 32 svart
Antall enig i gps-tilgang 3 dager	22	av 31 svart

Uttak av bukk

Siden 2018 / 2019 har det vært tilrettelagt for et stort uttak av voksen bukk. De første årene ble uttaket av voksen bukk relativt høyt. Dette som følge av høy bukkeandel i bestanden og mye godt voksen bukk (og større totalbestand). Bukk som lett skilte seg ut i flokkene og som ofte gikk i rene bukkeflokker, noe som ga jegerne god mulighet til å felle bukk. Når bukkeandelen var redusert og de fleste gjenværende bukkene var i aldersklassen 2,5 og 3,5 år, ble uttaket av bukk redusert. Dette på tross av økt tilrettelegging for uttak av voksen bukk. Dette skyldes for det første at det er færre voksen bukk i bestanden, men også at gjenværende unge voksne bukker i større grad har gått sammen med fostringsflokkene. Dette gjør jakta mer krevende for jegerne.

Høsten 2023 og 2024 var det kun tillatt å felle voksen bukk og jakta ble i forkant vurdert å bli krevende for jegerne. Kvoten på hhv. 4.000 og 3.500 kort «mettet markedet» og mangel på kort var ikke til hinder for felling. Derimot ble det som antatt utfordrende for jegerne å felle bukk. Uten SU-kort var det ikke rom for feilvurdering med tanke på felling av stor simle i den tro at det var liten bukk. Dette gjorde ta jegerne måtte bruke mer tid i jaktsituasjonene, men det synes generelt ikke å ha vært et stort problem med feilskyting. Men selvsagt vil enkelthendelsene oppleves som krevende for den aktuelle jeger.

Et fellingsresultat på hhv. 396 og 388 voksne bukker i løpet av 4,5 uker med jakt disse to årene vurderes å være et meget godt resultat. I 2023 var det meget god arealbruk på dyra i jakta og i 2024 gikk en større andel av bukkene i egne bukkeflokker sammenliknet med foregående år. Begge forhold bidro til et godt jaktresultat. Med tilnærmet lik bestandsstørrelse og bukkeandel i 2025 som i 2023/2024, vurderes det lite sannsynlig at uttak av voksen bukk kan bli vesentlig høyere enn 400 stk. Dette uavhengig av eventuelt høyere kvote og eventuelle andre tiltak som måtte innføres for å bidra til økt felling. Det er snarere å forvente at etterspørsel etter jakt vil avta og at det kan bli felt færre voksen bukk. Det registreres en «jegertretthet» knyttet til kun jakt på voksen bukk, der jakta er vanskelig og kostbar sett opp mot sannsynlig resultat. Førstegangsjegere / ungdom synes å ha det ekstra utfordrende, noe som er negativt for rekrutteringen og videreføring av jakttradisjonene i bygdene rundt vidda. Dette antas å være negativt for uttaket på sikt. Dette er et argument for å tillate et uttak av kalv og simle så fort bestandssituasjonen tilsier det.

Det er i forbindelse med kvoter og korttyper ikke mulig å differensiere innenfor segmentet bukk 2,5 år og eldre. Det er derfor vanskelig tilrettelegge spesielt for uttak av eldre bukk. Dette løser seg imidlertid av seg selv da jegerne automatisk vil selektere de største og dermed de eldste bukkene. Med rene bukkekort vil jegerne være ekstra påpasselige med ikke å ta feil av stor simle v.a.v. 2,5-årig bukk, noe som vil gi økt jaktpress mot eldre bukk som visuelt er lett å bedømme.

Det anbefales å tildele det meste av kvoten som «voksen bukk 2,5 år og eldre» i et antall som «metter markedet». Dette for at mangel på kort ikke skal være begrensende for uttaket av voksen bukk. Erfaringen fra de to foregående år tilsier at en kvote i størrelsesorden 3.500 – 4.000 gir et overskudd av kort. Hvilket nivå som utgjør nedre grense for når mangel på kort blir begrensende for uttaket av voksen bukk vites ikke. I forbindelse med høringen på kvoteforslaget i 2023 var det imidlertid mange som ga tilbakemelding på at de mente kvoten

var unødvendig høy. Villreinutvalet foreslår derfor å redusere antall bukkekort til 2.500 kort i 2025. Det forventes at dette ved normal arealbruk hos dyra fortsatt vil gi tilstrekkelig med bukkekort i alle områder.

Uttak av simle og kalv

Bestandsvurderingen sett opp mot bestandsmål gjør at det ikke er behov for uttak av andre kategorier enn voksen bukk. Dette tilsier fortsatt ren bukkejakt. Andre hensyn tilsier imidlertid at det kan være aktuelt med et begrenset uttak av kalv og simler innenfor rammene av bestandsplanen. Ut fra bestandsvurderingen er det et lite rom for uttak av simler og kalv høsten 2025, uten at dette hindrer at målet for kalvetilvekst nåes i 2026.

Påvisning av cwd på voksen simle i 2022 gjør at det er behov for å mer kunnskap om cwd-forekomst i simlesegmentet. Den eneste måten å få kunnskap om dette er å samle inn hjerne- og lymfeprøver fra simler. Uttak av simler er også den eneste måten å få tatt ut eventuelt smittede simler. Beregninger fra Veterinærinstituttet i 2024 viser at et uttak av f.eks. 100 simler vil ha liten sannsynlighet for å påvise eventuell cwd i simlesegmentet. Et lite uttak av smiler i høst er imidlertid en start på økt prøveinnsamling fra simler, samt en mulighet til å hente inn slaktevekter. Innhenting av slaktevekter fra kalv vurderes også viktig etter to år uten datainnsamling. Dette tilsier at det bør legges opp til et begrenset uttak av både kalv og simler i høst.

En liten mulighet til enklere jakt gjennom uttak utover voksen bukk vil trolig bli sett på som positivt blant jegerne og være et lite bidrag / signal som kan motvirke den «jegertretthet» som synes å bre seg. Korttypene kalv og fritt dyr muliggjør også at valda kan prioritere disse korttypene til ungdom / førstegangsjegere. Dette vil lette jakta betydelig, noe som vil være svært positivt for denne gruppen av jegere. Korttypen fritt dyr vil i praksis fungere som et simle-ungdyrkort siden det vil være overskudd av rene bukkekort. Fridyrkort anbefales fremfor su-kort da det også muliggjør felling av voksen bukk. Dette vil være en stor fordel for bl.a. førstegangsjegere som ikke vil kunne skyte feil type dyr med denne korttypen.

I 2018 ble det av en total kvote på 1.500 kort tildelt en begrenset kvote på kalv (225 kort) og su (225 kort). Dette resulterte i felling av 76 og 171 su, hvorav 116 voksne simler. Mange av disse ble felt på su og kalvekort, selv om dyr også ble felt på fridyrkort. Relativt liten kvote og stor andel voksen bukk i bestanden gjorde at jegerne i liten grad benyttet fridyrkort til felling av andre typer dyr enn voksen bukk. Ved en kvote dominert av bukkekort, vil et lite antall kalvekort og fridyrkort forventes å få god utnyttelse. Erfaringen fra 2018 mht. kvote og felling av kalv/su antas å være relevant for vurdering av eventuelt uttak av kalv, simle og ungdyr i 2025. En kvote på 250 kalvekort og 250 fridyrkort kan forventes å gi maks 150 felte kalv og 150 felte simler.

Anbefaling kvote

Det anbefales en total kvote på 3.000 dyr. Kvoten tildeles med følgende korttyper; 2.500 stk. «voksen bukk 2,5 år og eldre», 250 stk. «kalv» og 250 stk. «valgfritt dyr».

Villreinutvalet oppfordrer alle vald til å:

- prioritere korttypene «kalv» og «valgfritt dyr» til ungdom og førstegangsjegere.

- henstille til jegerne å forsøke å felle små kalver og små simler.

Jakttid f.o.m. 20/8 – t.o.m. 21/9

De fleste jegere på Hardangervidda feller ikke voksen bukk etter 20. september. I 2023 og 2024 var jaktperioden fra og med 20/8 til og med hhv. 20/9 og 22/9. Dette hadde stor oppslutning blant valda. Formelt var det tillatt å jakte ut september, men det synes ikke ha vært jakt etter anbefalt siste jaktdag. Det anbefales i 2025 å ha jakttid fra og med 20/8 til og med 21/9. 21/9 velges som siste jaktdag av praktiske årsaker da dette er en søndag. Selv om det kan være aktuelt å jakta kalv, ungdyr og simle ut september så anbefales det jakt slutt tidligere. Dette da eventuelt uttak av kalv / su etter 21/9 kun vil utgjøre et lite antall dyr. Det prioriteres da å la dyrene få ro.

Dyreposisjoner

Med liten bestand vil en måtte forvente at en stor andel av bestanden kan gå i 2 – 3 flokker. Dette betyr igjen at det blir vanskelig for jegerne og andre å holde oversikt over hvor dyra er og det vil i liten grad være småflokker spredt rundt på vidda. Det er da risiko for at dyra i lengre perioder kan bli gående i områder uten jegere og uten at noen vet hvor de er. For å unngå dette bør dyreposisjoner benyttes for å informere jegerne om hvor det kan være dyr. For å minske eventuelle negative effektene av «ferske» posisjoner, anbefales det at dyreposisjoner gjøres tilgjengelig med 3 dogn forsinkelse som høsten 2024. Dette må gjelde alle, uansett brukertilgang, eventuelt med unntak for oppsynet

Transport

Motorisert transport er helt nødvendig for utøvelse av villreinjakt på Hardangervidda. Det er derfor viktig at kommunene og de fylkesvise tilsynsutvalgene tilrettelegger for nødvendig transport og at dette ikke begrenser jaktuttaket.

CWD-prøver, underkjever og registrering av felte dyr

Miljødirektoratet og villreinnemnda oppfordres til å videreføre og presisere pålegg til jegerne om innsamling av cwd-prøver, underkjever, vekter og registrering av felte dyr på hjorteviltregisteret eller settogskutt. Valdansvarlige har et særlig ansvar for å ha nødvendig dialog med sine jeger og sørge for at disse leverer nødvendige prøver og registrerer alle opplysninger om felte dyr. Jegerne må registrere nøyaktig vekt på alle felte dyr. Valdansvarlig må før fellingsrapport leveres sørge for at alle felte dyr (på kort tildelt valdet) er registrert på hjorteviltregisteret. Prøvetaking og registrering av opplysninger om alle felte dyr er eneste måten å få økt og bedre kunnskap om cwd, alder og kondisjonsutvikling mm. Innsamling av prøver og registrering av felte dyr på hjorteviltregisteret var i 2024 mye bedre enn tidligere år. Dette gode arbeidet må videreføres i 2025 og forhåpentlig vis bli enda bedre. Utforming av et nytt kontrollkort i tråd med villreinutvalets forslag fra 2024 anbefales. Dette forventes å kunne ha god effekt på datainnsamlingen.

Overføring av kort mellom vald

Miljødirektoratet oppfordres til å videreføre ordningen der det dispenseres fra kravet til skriftlige fellesjaktavtaler, jf. hjorteviltforskriften § 31. Muntlig avtale for overføring av fellingstillatelser (kontrollkort) mellom vald bør være tilstrekkelig. Jeger som har gyldig fellingstillatelse bør kunne inngå avtale om overføring av fellingstillatelsen til annet vald, gitt

at jegeren har skriftlig eller muntlig tillatelse til dette fra jaktrettshaver (kortselger eller valdansvarlig representant) i avgivende vald.

Fredningssoner

Fredningssonene som er etablert og prøvd ut i Ullensvang og Eidfjord bør videreføres da de synes å fungere etter intensjonen. Private rettighetshavere og fjellstyrer i Telemark og Buskerud bør vurdere å prøve ut nye fredningssoner, bl.a. med utgangspunkt i tidligere års innspill og drøftinger.

Hardangervidda villreinutval
30.03.2025